

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO NR. X-1404 28 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIP-3796

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2019 m. spalio 9 d. sprendimo Nr. SV-S-1402 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 5 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pritarti Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 28 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIP-3796 (toliau – Įstatymo projektas) tikslui – „sudaryti galimybę žmonėms būti palaidotiems kapinėse, kurioms buvo suteiktas neveikiančių kapinių statusas“, tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui Įstatymo projekto nesvarstyti, kadangi jame reglamentuojami santykiai gali būti sureguliuoti kitomis teisinio reguliavimo priemonėmis.

Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 24 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad kapinių ir jų priežiūros bei kitų su kapinių tvarkymu susijusių darbų reikalavimus ir paslaugų atlikimo tvarką, vadovaudamasi šiuo ir kitais įstatymais, nustato Vyriausybė. Atsižvelgiant į tai, Įstatymo projekto aiškinamajame rašte aprašyta problema galėtų būti sprendžiama Kapinių tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1207 „Dėl Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų patvirtinimo“ (toliau – Kapinių tvarkymo taisyklės), o ne Įstatyme.

Vadovaujantis Įstatymo 23 straipsnio 2 dalimi, kapinės pagal statusą skirstomos į: veikiančias, riboto laidojimo ir neveikiančias. Pagal Kapinių tvarkymo taisyklių 5 ir 6 punktus kapinės priskiriamos neveikiančioms (jeigu jose negalimi nauji laidojimai dėl nustatytų visuomenės sveikatos saugos, kultūros paveldo apsaugos ar aplinkosaugos reikalavimų), riboto laidojimo arba veikiančioms, išskyrus naujas kapines, kurios priskiriamos veikiančioms (ir tai nurodoma jų steigimo dokumentuose), savivaldybės tarybos sprendimu, suderinus su Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos (toliau – Kultūros paveldo departamentas) teritoriniu padaliniu ir Nacionaliniu visuomenės sveikatos centru prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – Nacionalinis visuomenės sveikatos centras). Jeigu kapinės planuojama priskirti neveikiančioms dėl nustatytų aplinkosauginių reikalavimų, reikia suderinti su Aplinkos apsaugos departamentu. Priimdama sprendimą dėl kapinių statuso pakeitimo, savivaldybės taryba užtikrina, kad nebus pažeisti visuomenės sveikatos saugos, kultūros paveldo apsaugos, aplinkosaugos reikalavimai ir bendruomenės interesai. Įstatymo projekto siūlymas imperatyviai nustatyti, kad būtų leidžiama laidoti kremuotus žmonių palaikus neveikiančiose kapinėse neužtikrintų visuomenės sveikatos, kultūros paveldo apsaugos, aplinkosaugos reikalavimų ir bendruomenės interesų. Be to, pažeistų Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 41 punkte įtvirtintą savivaldybės sprendimų priėmimo laisvę ir savarankiškumą priimant sprendimus kapinių priežiūros organizavimo srityje, nes sudarytų sąlygas sprendimą priimti kapinių priežiūrėtojui, o ne savivaldybei (savivaldybės tarybai).

Pažymėtina, kad Įstatymo projekte siūloma norma „leisti laidoti neveikiančiose kapinėse“ iš esmės priešinga bendrajai žodžių „neveikiančios kapinės“ reikšmei, todėl įstatymo projekto tikslas „sudaryti galimybę žmonėms būti palaidotiems kapinėse, kurioms buvo suteiktas neveikiančių kapinių statusas“ gali būti pasiektas tik pakeičiant kapinių statusą. Pakeitus kapinių statusą iš neveikiančių į riboto laidojimo kapines atsirastų galimybė šeimos kapavietėje laidoti ne tik kremuotus, bet ir nekremuotus (karstuose) žmonių palaikus. Esamas teisinis reguliavimas nesudaro galimybės savivaldybės tarybai priimti sprendimo tam tikrose riboto laidojimo kapinėse leisti laidoti tik kremuotus žmonių palaikus.

Papildomai atkreipiame dėmesį, kad Įstatymo projekto siūlymas „išimties tvarka“, t. y. tam tikrose kapavietėse leisti laidoti tik „kapinėse palaidoto asmens pirmos (vaikai, įvaikiai) arba antros (tėvai, įtėviai) eilės giminaičius“ neatitinka lygiateisiškumo principo ir riboja už kapavietės priežiūrą atsakingo asmens (laidojančiojo) teisę savarankiškai nuspręsti, ką laidoti kapavietėje.

Ministras Pirmininkas

Aplinkos ministras

Aplinkos ministras
Kestutis Mažeika
2020-01-16

Teisėkūros skyriaus vedėja
Aušrūnė Burlėgė

vykdanti
Administravimo departamento
direktorės funkcijas
2020-01-15

Administravimo departamento
organizacijos vystymo ir personalo
skyriaus vyriausioji specialistė
Regina Jurkonienė
2020-01-14